ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1954

Vyhlásené: 07.07.1954 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

31

N a r i a d e n i e
ministra zahraničného obchodu
zo dňa 16. júna 1954,
ktorým sa vykonáva colný zákon č. 36/1953 Zb.

Minister zahraničného obchodu nariaďuje po dohode so zúčastnenými členmi vlády podľa § 12 ods. 2, § 13 ods. 3, § 19 ods. 5, § 20 ods. 2, § 22 ods. 2, § 29 ods. 2, § 38, § 40 ods. 2, § 41 ods. 2 a 3, §§ 48, 52, 54 a 56 colného zákona č. 36/1953 Zb.:

PRVÁ ČASŤ
Úlohy colnej správy

§ 1
Hlavnou úlohou colnej správy je kontrolovať obeh tovaru v styku s cudzinou tak, aby sa zabezpečila ochrana a podpora plánovaného zahraničného obchodu a devízových záujmov. Pri plnení tejto úlohy colná správa najmä

a) kontroluje, či sa zachovávajú dovozné, vývozné a prevozné zákazy a obmedzenia,

b) robí opatrenia pri porušení predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou, najmä stíha tovar, ktorý unikol colnej kontrole,

c) upozorňuje kompetentné orgány na závady, ktoré by mohli byť príčinou strát v zahraničnom obchode, a v medziach svojej pôsobnosti robí opatrenia na ich odstránenie,

d) vyrubuje a vyberá clo z tovaru dovážaného a z tovaru vyvážaného, náhradnú dávku za daň z obratu z tovaru dovážaného, ako aj colnú náhradu,

e) zisťuje podklady pre colnú štatistiku a spracúva ich,

f) upozorňuje na závady v doprave a uskladnení pri dovoze, vývoze a prevoze tovaru.

DRUHÁ ČASŤ
Organizácia a pôsobnosť colnej správy

§ 2
Orgány colnej správy

(1) Pôsobnosť vo veciach colných vykonáva Ministerstvo zahraničného obchodu prostredníctvom Ústrednej colnej správy, ktorá je jeho osobitnou zložkou; jej organizáciu upravuje štatút tohto ministerstva.

(2) Ústrednej colnej správe sú priamo podriadené colnice so svojimi odbočkami a colnými hliadkami; odbočky a colné hliadky sú organizačnými zložkami colníc.

(3) Colnice a ich odbočky (ďalej len „colnice“) sú pohraničné a vnútrozemské; k pohraničným patria tiež tie, ktoré boli podľa medzinárodnej zmluvy zriadené na cudzom štátnom území. Colné hliadky sa zriaďujú pri štátnych hraniciach.

(4) Colnice a colné hliadky zriaďuje, zrušuje a ich pôsobnosť vymedzuje minister zahraničného obchodu po dohode so zúčastnenými členmi vlády; tieto opatrenia uverejňuje minister zahraničného obchodu v úradnom liste.

§ 3
Pôsobnosť Ústrednej colnej správy

Ústrednej colnej správe prislúcha najmä

a) organizovať a riadiť colnú správu,

b) vykonávať najvyšší dozor v odbore colníctva,

c) vydávať smernice a pokyny podriadeným orgánom,

d) riadiť zisťovanie podkladov pre colnú štatistiku a spracúvať ich,

e) vydávať podľa predpisov ministra zahraničného obchodu právne záväzný výklad o sadzobnej príslušnosti tovaru a o výške tary,

f) rozhodovať o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam colníc,

g) rozhodovať ako prvá stolica vo vyhradených prípadoch.

§ 4
Pôsobnosť colníc a colných hliadok

(1) Colniciam prislúcha

a) vykonávať bezprostrednú colnú kontrolu nad obehom tovaru v styku s cudzinou, najmä dozerať na zachovávanie zákazov a obmedzení dovozu, vývozu a prevozu tovaru, ustanovených podľa predpisov o štátnej organizácii zahraničného obchodu, predpisov devízových, bezpečnostných, zdravotných, veterinárnych a i.,

b) stíhať a zadržať tovar, ktorý unikol, alebo sa vyhol colnej kontrole alebo s ktorým sa naložilo nedovoleným spôsobom,

c) vykonávať colné konanie pri dovoze, vývoze a prevoze tovaru a pri preprave tovaru cez cudzie štátne územie, ako i batožín, cestovných potrieb a ostatných vecí osôb prestupujúcich štátne hranice,

d) zisťovať závady, ktoré by mohli byť príčinou strát pre zahraničný obchod, oznamovať ich kompetentným orgánom a robiť v medziach svojej pôsobnosti opatrenie na ich odstránenie,

e) vyrubovať a vyberať clo, náhradnú dávku a colnú náhradu,

f) zaraďovať tovar podľa príslušných predpisov,

g) zisťovať a kontrolovať podklady pre colnú štatistiku,

h) rozhodovať vo všetkých colných veciach, pokiaľ toto rozhodovanie nie je vyhradené Ústrednej colnej správe,

ch) dozerať, či pri obehu tovaru v styku s cudzinou niet závad v preprave alebo v uskladnení,

i) vykonávať úlohy zverené im osobitnými predpismi, ministrom zahraničného obchodu alebo Ústrednou colnou správou.

(2) Colným hliadkam prislúcha dozerať na prestup tovaru cez štátne hranice a na obeh tovaru medzi hranicami a pohraničnou colnicou. Colné hliadky môžu byť poverené obstarávaním ďalších úloh.

Súčinnosť iných štátnych orgánov

§ 5

Štátne orgány, predovšetkým kompetentné výkonné orgány národných výborov, kompetentné orgány Ministerstva vnútra, prokuratúry a súdy sú povinné poskytovať v medziach svojej pôsobnosti orgánom colnej správy účinnú pomoc pri vykonávaní colného zákona a predpisov podľa neho vydaných, najmä pri stíhaní tovaru, ktorý unikol alebo sa vyhol colnej kontrole.

§ 6

(1) Osobitné predpisy ustanovujú, ako spolupôsobia kompetentné orgány Ministerstva vnútra pri colnom dohľade na prepravu tovaru cez štátne hranice a na jeho obeh a aké majú pritom oprávnenia a povinnosti.

(2) Kompetentné výkonné orgány národných výborov, prokuratúry a súdy sú povinné zariadiť, aby tovar nimi odňatý, ktorý nebol v trestnom konaní vyhlásený za prepadnutý alebo zhabaný, bol, pokiaľ podlieha colnej kontrole alebo colnému konaniu, dodaný colnici prv, než sa vydá oprávnenému.

§ 7
Rovnošata, výzbroj a použitie zbrane

(1) O povinnosti zamestnancov colnej správy nosiť pri výkone služby rovnošatu platia osobitné predpisy.

(2) Osobitné predpisy tiež ustanovujú, kedy sú zamestnanci colnej správy povinní alebo oprávnení nosiť služobnú zbraň a kedy sú oprávnení túto zbraň použiť.

§ 8
Pracovný čas colníc

(1) Pokiaľ v jednotlivých colných poriadkoch nie je na určenie pracovného času splnomocnená colnica, určí pracovný čas colníc Ústredná colná správa.

(2) Tovar prepravovaný cez štátne hranice musí sa pohraničnej colnici dodať pokiaľ možno tak, aby colné konanie bolo vykonané ešte v pracovnom čase. Colnice prejednávajú batožiny, cestovné potreby a ostatné veci cestujúcich včítane ich dopravných prostriedkov, pokiaľ v jednotlivých colných poriadkoch nie je ustanovené inak, v ktoromkoľvek dennom alebo nočnom čase.

TRETIA ČASŤ
Colná kontrola a colné konanie

§ 9
Úvodné ustanovenia

(1) Dokiaľ nebol tovar prepravený z cudziny prepustený do voľného obehu v tuzemsku, môže sa s ním nakladať až po vykonaní colného konania a len s obmedzeniami v tomto konaní uloženými. To platí obdobne i o tovare prejednanom na vývoz, dokiaľ tento tovar neprestúpil štátne hranice a

nebol prepustený do voľného obehu v cudzine, ako aj o tovare, ktorý je tuzemskom prevážaný alebo ktorý je prepravovaný cez cudzie štátne územie.

(2) Tovarom podľa colných predpisov sa rozumejú všetky hmotné predmety hnuteľné (napr. tiež cestovné potreby, peniaze a listiny).

(3) Zoznam zákazov a obmedzení dovozu, vývozu a prevozu tovaru uverejňuje minister zahraničného obchodu po dohode so zúčastnenými členmi vlády v úradnom liste.

Diel I
Preprava tovaru cez štátne hranice

§ 10
Povinnosť dodať tovar a ustanoviť sa na pohraničnú colnicu

(1) Železničné, plavebné, cestné a letecké dopravné podniky a pošta, ako aj iné podniky a jednotlivci, ktorí prepravujú tovar z cudziny alebo do cudziny, musia tovar dodať pohraničnej colnici na colné konanie s určenými dokladmi. Pri leteckej preprave sa rozumie pohraničnou colnicou letisko, na ktorom je zriadená colnica (colné letisko).

(2) Ak je na prechode hraníc zriadená colná hliadka je ten, kto prepravuje tovar, povinný zastaviť sa u nej a predložiť jej určené doklady.

(3) Cestujúci, ktorí prestupujú hranice, sú taktiež povinní ustanoviť sa na pohraničnú colnicu alebo na colnú hliadku a podrobiť sa colnému konaniu.

(4) Pri preprave z cudziny musí sa tovar dodať pohraničnej colnici ihneď, len čo bol prepravený cez štátne hranice, pri preprave do cudziny v čase čo najkratšom alebo v lehote, ktorá bola určená. Povolené úľavy sa musia viazať na dodržanie podmienok zabezpečujúcich riadne vykonanie colného konania.

§ 11
Colné cesty

(1) Tovar sa smie prepravovať cez štátne hranice zásadne len po colných cestách a v určený čas.

(2) Colnými cestami sú úseky železničných, cestných a vodných tratí, vedúcich od hraníc k pohraničnej colnici, prístavy v hraničných vodách otvorené pre verejnú prepravu a pri leteckej preprave letové cesty medzi hranicami a colným letiskom. Colné cesty určí minister zahraničného obchodu po dohode so zúčastnenými členmi vlády; zriadenie a zrušenie colnej cesty uverejňuje v úradnom liste.

(3) Preprava po colnej ceste musí sa vykonať bez prieťahu, bez zmeny nákladu a bez odbočenia z colnej cesty. Colnica alebo colná hliadka môže podrobnejšie vymedziť povinnosti dopravcu pre prepravu po colnej ceste.

(4) Preprava tovaru mimo colnej cesty je dovolená len s osobitným povolením colnej správy, vydaným po dohode s kompetentnými orgánmi Ministerstva vnútra. V jednotlivých prípadoch udeľuje povolenie colnica, ktorá je najbližšie k miestu zamýšľaného prestupu hraníc; v ostatných prípadoch udeľuje povolenie Ústredná colná správa.

(5) Po cestách, ktorých strednou čiarou vedú štátne hranice, je dovolená preprava i na tej časti, ktorá leží na cudzom štátnom území; z hľadiska colných predpisov sa v takých prípadoch predpokladá, že k prestupu štátnych hraníc nedošlo.

(6) Preprava medzi hranicami a pohraničnou colnicou podlieha colnej kontrole.

§ 12
Dopravné prostriedky

Pre prepravu tovaru z cudziny a do cudziny smú sa používať len dopravné prostriedky nemajúce priestory, ktoré nie sú ľahko objaviteľné, sú zariadené tak, aby sa dali z hľadiska colného bezpečne uzavrieť, a vyhovujú medzinárodným dohovorom. Podrobnosti a výnimky, ako aj v ktorých priestoroch dopravných prostriedkov smie sa uložiť tovar za prepravy po colnej ceste, ustanovujú príslušné colné poriadky.

Diel II
Colné konanie

PRVÝ ODDIEL
Všeobecné ustanovenia

§ 13
Hlavné zásady

(1) Colné konanie vykonáva colnica na návrh colného účastníka v súčinnosti s ním a zásadne na základe prehliadky tovaru a dokladov, aby sa zistilo, za akých podmienok a pre koho môže colná správa vzhľadom na platné predpisy prepustiť tovar do navrhnutého obehu.

(2) Pri preprave tovaru z cudziny môže pohraničná colnica odmietnuť vykonať colné konanie, ak nejde o konanie poukazovacie, vykonávaním konania by bola rušená preprava alebo pravidelný chod colnej služby a na ceste do miesta určenia alebo v jeho blízkosti je iná colnica.

(3) Minister zahraničného obchodu určí, ktoré druhy tovaru môžu s ohľadom na spôsob prepravy a vykonávania colnej kontroly prejednávať na vývoz pohraničné colnice.

§ 14
Colný účastník

(1) Colným účastníkom je ten, kto má tovar u seba alebo kto ho má síce u niekoho iného, avšak dokladom (vyplatenou prepravnou listinou, konosamentom, skladným listom a pod.) na colnici preukáže, že môže s tovarom nakladať v rozsahu potrebnom na vykonanie colného konania, najmä že ho môže k tomuto konaniu dodať colnici a dať ho podrobiť colnej prehliadke.

(2) Pri prejednávaní tovaru zo záznamového obehu v cudzine do voľného obehu v cudzine je colným účastníkom ten, kto predloží doklad o prepustení tovaru do záznamového obehu v cudzine.

(3) Colný účastník koná sám alebo prostredníctvom zástupcu. Ak sú pochybnosti, musí zástupca preukázať svoje oprávnenie písomným plnomocenstvom. O tom, koho dopravný podnik použije pri preprave tovaru na obstarávanie úloh, s ktorými je colné konanie nutne spojené, platí, že bol dopravným podnikom na colné konanie splnomocnený.

§ 15
Colnisko

(1) Colné konanie sa vykonáva spravidla na colnisku; colniskom sú miestnosti a priestory, ktoré určí colná správa po dohode s orgánmi a podnikmi verejnej dopravy.

(2) Colné konanie sa vykonáva mimo colniska, ak to vyžaduje povaha tovaru alebo povaha colného konania, alebo ak sa tým uľahčí preprava, alebo ak je to inak naliehavé a ak sa tým neruší pravidelná colná služba.

(3) Ak žiada colný účastník, aby sa colné konanie vykonalo mimo colniska, je povinný zároveň oznámiť colnici približné množstvo tovaru a jeho druh podľa obchodného alebo obvyklého pomenovania a navrhnúť čas, kedy sa má colné konanie vykonať.

(4) O nakladaní s tovarom prepravovaným od colnice na miesto určenia pre vykonanie colného konania platia obdobne predpisy o poukazovaní.

Návrh na colné konanie

§ 16

(1) Návrh na colné konanie sa podáva buď ústne alebo písomne.

(2) Colný účastník je oprávnený prehliadkou tovaru pod colným dohľadom zistiť údaje potrebné pre návrh. Colný účastník môže meniť návrh na colné konanie, dokiaľ sa ešte nezačalo s colnou prehliadkou. Po tejto chvíli až do prejednania tovaru môže colný účastník meniť návrh len pokiaľ ide o druh colného konania.

(3) Návrh na colné konanie sa musí vzťahovať na celú zásielku a musí obsahovať tieto údaje:

a) meno a sídlo colného záujemcu,

b) meno a sídlo colného účastníka,

c) meno a sídlo odosielateľa a príjemcu,

d) počet, druh, značky a čísla nákladových kusov,

e) množstvo tovaru podľa meradiel určených colným sadzobníkom, ako aj podľa meradiel uvedených v dovoznom alebo vývoznom doklade,

f) označenie druhu a povahy tovaru podľa pomenovania v colnom sadzobníku; ak patrí pod označenie colného sadzobníka viacej druhov tovaru, treba uviesť tovar tiež podľa pomenovania obvyklého v obchode,

g) cenu tovaru prepočítanú na Kčs podľa stredného kurzu uvedeného v kurzovom lístku Štátnej banky československej,

h) označenie druhu a povahy obalov podľa pomenovania v tarovom sadzobníku, a ak nie sú v ňom menované, podľa obvyklého pomenovania,

ch) krajinu pôvodu pri dovoze,

i) krajinu určenia pri vývoze,

j) druh colného konania,

k) účel dovozu alebo vývozu (pri prejednávaní do záznamového obehu),

l) lehotu na spätný vývoz, poprípade na spätný dovoz (v záznamovom obehu),

m) druh zábezpeky za colnú náhradu a jej výšku (v záznamovom obehu, v poukazovacom konaní, v uskladňovacom konaní),

n) lehotu na dodanie tovaru (v poukazovacom konaní),

o) colnicu, ktorej má byť tovar dodaný (v poukazovacom konaní),

p) odôvodnenie požadovaného colného oslobodenia,

r) zoznam pripojených dokladov.

(4) Pri batožinách môže cestujúci navrhnúť, aby colné konanie sa konalo podľa výsledku colnej prehliadky.

(5) Písomný návrh na colné konanie musí sa, ak nepovolí Ústredná colná správa výnimku, podať v týchto prípadoch:

a) pri dovoze tovaru, ktorého druh, povaha a sadzobná príslušnosť nie sú celkom zrejmé, najmä pri dovoze tovaru týchto tried colného sadzobníka: XVIII (látky lekárnické a voňavkárske), XXI (oleje minerálne atď.), XXII (bavlna, priadza a tovar z nej mimo sadz. čís. 180, 181 a 201), XXIII (ľan, konope, juta a iné pradivá rastlinné mimo sadz. 202, 203 a 219), XXIV (vlna, vlnená priadza a vlnený tovar mimo sadz. čís. 220, 221 a 239), XXV (hodváb a hodvábny tovar mimo sadz. č. 240 a 241), z triedy XXVI sadz. č. 274, XXXIII (tovar kožušnícky), XLVI (chemické látky pomocné a chemické výrobky), XLVII (firnisy, tovar farbiarsky, lekárnický a voňavkársky mimo sadz. čís. 627, 628 a 629),

b) pri návrhu na prejednanie tovaru na znížené clo alebo bez cla podľa poznámok v colnom sadzobníku,

c) pri návrhu na prejednanie tovaru na uskladnenie.

(6) Colnica môže požadovať predloženie písomného návrhu tiež pri prejednávaní tovaru do záznamového obehu v cudzine.

(7) Písomný návrh sa podáva na tlačive, ktorého vzor určí Ústredná colná správa. V návrhu sa musí uviesť dátum a miesto spísania a podpis colného účastníka (jeho zástupcu).

§ 17

(1) Návrh na colné konanie musí sa doložiť dokladmi potrebnými na vykonanie colného konania, najmä predpísanými v predpisoch

a) colných (medzinárodnou alebo prvotnou colnou deklaráciou, zoznamom tovaru a pod.),

b) o kontrole dovozu a vývozu tovaru (ohláškou dovozu alebo vývozu, expedičným príkazom, účtom, prepravnou listinou a pod.),

c) o colnej štatistike (štatistickou ohláškou a pod.),

d) devízových (povolením dovozu a vývozu peňazí a pod.);

e) o zákazoch a obmedzeniach dovozu, vývozu a prevozu tovaru (dovozným, vývozným poprípade prevozným povolením a pod.).

(2) V medzinárodnej (prvotnej) colnej deklarácii musí sa označiť odosielateľ a príjemca zásielky, krajina pôvodu, krajina určenia, počet, značky a čísla nákladových kusov, druh obalu, množstvo a druh tovaru podľa pomenovania v obchode obvyklého a cena tovaru. Pokiaľ medzinárodná alebo prvotná colná deklarácia nie je pripojená k prepravnej listine, je dopravný podnik povinný vystaviť náhradnú colnú deklaráciu. Miesto medzinárodných (prvotných) colných deklarácií možno predložiť zoznam tovaru vystavený odosielateľom alebo priepis prepravnej listiny, ak obsahujú všetky údaje určené pre medzinárodnú (prvotnú) colnú deklaráciu.

Vykonanie colného konania

§ 18

(1) Colnica predovšetkým zistí, či je návrh na colné konanie úplný a doložený predpísanými dokladmi. Ak to tak nie je, vyzve colnica colného účastníka, aby v lehote, ktorú zároveň určí, návrh doplnil alebo doložil chýbajúcimi dokladmi. Ak nevyhovie colný účastník výzve a ak zabraňujú vady návrhu vykonaniu konania, colnica návrh odmietne a pokiaľ je to potrebné, urobí na náklad a na nebezpečenstvo colného účastníka vhodné opatrenie, aby sa zabránilo nedovolenému

nakladaniu s tovarom; najmä môže uložiť tovar v colnom skladišti, v prevádzkovom skladišti alebo mimo colného skladišťa.

(2) Na základe úplného a riadne doloženého návrhu vykoná colný orgán prehliadku tovaru. Colný účastník je povinný pripraviť tovar na prehliadku podľa pokynu colnice, podávať potrebné vysvetlenia a strpieť odobranie vzoriek potrebných pre colné konanie. Ak nesplní colný účastník túto povinnosť, urobí colnica obdobné opatrenie ako pri odmietnutí návrhu (odsek 1).

(3) Ak sa vykonáva v cestovnom styku colné konanie len podľa výsledku colnej prehliadky a ak sa zistí pri tejto prehliadke tovar záludne ukrytý, predpokladá sa, že tovar mal byť odňatý colnej kontrole.

(4) Colná prehliadka sa môže obmedziť podľa druhu navrhnutého colného konania na zistenie množstva tovaru (hrubá váha, počet kusov a pod.), a ak je tovar zabalený, na počet nákladových kusov, ich značky, čísla a druh obalu poprípade na zistenie, či colná uzávera je neporušená (vonkajšia colná prehliadka).

(5) Ak sa má zistiť obsah zásielky, je colný účastník povinný vykonať všetky úkony nutné na otvorenie zásielky. Prehliadka obsahu zásielky (vnútorná colná prehliadka) musí sa konať tak, aby sa nepoškodil tovar ani obal. Touto colnou prehliadkou sa zistí druh, množstvo a poprípade akosť tovaru. Pritom colnica kontroluje správnosť údajov v predložených dokladoch.

(6) Colnica môže omedziť prehliadku na toľko nákladových kusov, koľko uzná za nutné, aby sa mohla s dostatočnou istotou presvedčiť o obsahu zásielky (náhodná prehliadka); na výber týchto kusov colný účastník vplyv nemá. Nákladové kusy sa nemusia otvoriť, ak sa tovar prejednáva podľa hrubej alebo čistej váhy zistenej zrážkou tary a ak nemá colnica alebo iný kompetentný orgán štátnej správy pochybnosti o obsahu jednotlivých nákladových kusov. Colnica označí v colnom doklade alebo v sprievodnej listine nákladové kusy, ktoré boli podrobené vnútornej prehliadke.

(7) Vzorku smie colnica odobrať len v prítomnosti colného účastníka a len v potrebnom množstve. Obsah nákladových kusov sa nemá tým porušiť. Vzorky sa spravila nevracajú; colný účastník si však môže vyhradiť vrátenie nespotrebovaných vzoriek. Colná správa nezodpovedá za poškodenie alebo zničenie vzoriek, pokiaľ k poškodeniu alebo zničeniu došlo pri ich skúšaní.

§ 19

(1) Podľa výsledku prehliadky tovaru a so zreteľom na predložené doklady a na podané vysvetlenie colnica prejedná tovar, t. j. rozhodne, či tovar prepustí do navrhnutého obehu, za akých podmienok (napr. že tovar sa použije pre určitý účel, alebo že sa s ním naloží určitým spôsobom) a pre koho.

(2) Len čo sa splnia podmienky rozhodnutia, prepustí colnica tovar do navrhnutého obehu (ukončí colné konanie) a to spravidla tým, že vydá doklad o vykonanom colnom konaní. Dokiaľ doklad nie je vydaný, nesmie sa tovar z colniska alebo z miesta, kde sa prejednáva premiestiť, ak nedá na to colnica výnimočne súhlas.

(3) Colnica môže výnimočne povoliť, aby sa s dovážaným tovarom naložilo určitým spôsobom už pred skončením colného konania, ak to vyžaduje všeobecný záujem a ak niet nebezpečenstva, že sa tým porušuje dovozný plán.

(4) Rozhodnutie o prepustení tovaru na vývoz colnica na návrh colného účastníka zruší, ak tovar ešte nevystúpil do cudziny. Colnica môže pred týmto rozhodnutím požadovať, aby jej bol tovar s potrebnými dokladmi dodaný.

(5) Orgán colnej správy sa môže novou colnom prehliadkou, poprípade iným vhodným spôsobom presvedčiť, či colné konanie sa vykonalo v súlade s colnými predpismi.

§ 20

(1) Dokiaľ sa colné konanie neskončí, nie je colná správa povinná vydať tovar ani prokuratúre, ani súdu, ani inému orgánu, pokiaľ sa nežiada o vydanie pre účely trestného konania.

(2) Ak colnica vydala tovar pred skončením colného konania, je prokuratúra, súd alebo orgán, ktorému bol vydaný, povinný zariadiť dodanie tovaru colnici na vykonanie colného konania prv, než ho vydá oprávnenému.

(3) Ak je colnici známe, že ten, komu sa má tovar prepustiť do voľného obehu v tuzemsku, je omedzený v práve voľne nakladať so svojím majetkom, vydá mu colnica tovar len so súhlasom orgánu, ktorý obmedzenie nakladania s majetkom nariadil.

§ 21
Následky nedostatku súčinnosti colného účastníka alebo neúplnosti návrhu

(1) Návrh na colné konaniu musí sa podať do 48 hodín po dodaní tovaru colnici; túto lehotu môže colnica zo závažných dôvodov predĺžiť. Ak nepodá colný účastník návrh na colné konanie v určenej alebo v predĺženej lehote, alebo ak nedoplní neúplný návrh alebo schádzajúce doklady v lehote, ktorú mu colnica zároveň určí, urobí colnica na jeho náklad a nebezpečenstvo vhodné opatrenie, aby sa zabránilo nedovolenému nakladaniu s tovarom (§ 18 ods. 1).

(2) Ak nepodá colný účastník riadny návrh ani do ďalších troch dní, ak podlieha tovar rýchlej skaze, inak do ďalších 30 dní po uplynutí lehoty spomenutej v odseku 1, colnica predá tovar podľa predpisov o dražbách mimo exekúcie alebo ho odovzdá na taký predaj kompetentnému výkonnému orgánu okresného národného výboru. Colnica môže trojdennú a tridsaťdennú lehotu predĺžiť alebo skrátiť; o predaji (odovzdaní na predaj) tovaru, ako aj o predĺžení alebo skrátení lehoty, upovedomí colného účastníka. Z výťažku dražby sa uhradia predovšetkým dražobné trovy, potom trovy spojené s úschovou a prepravou, clo a dávky, poprípade colná náhrada. Zvyšok výťažku sa vyplatí tomu, kto preukáže, že bol colným účastníkom; ak sa tak nestane do roka po predaji tovaru, pripadne tento zvyšok štátu.

(3) Rovnakým spôsobom môže colnica predať i prejednaný tovar, ak sa v určenej lehote nesplnia podmienky pre jeho prepustenie, ako aj naložiť s výťažkom z tohto predaja.

§ 22
Osoby oprávnené a zaviazané z prejednania tovaru

(1) Colným prejednaním tovaru vznikajú oprávnenia a záväzky colnému záujemcovi. Colným záujemcom je ten, pre koho colnica prepustí tovar do navrhnutého obehu (t. j. ten, pre koho prepustí tovar do voľného alebo záznamového obehu, alebo koho postihuje povinnosť dodať poukázaný tovar colnici, poprípade ten, pre koho bol tovar uskladnený).

(2) Colný účastník zodpovedá za splnenie záväzkov vzniknutých prejednaním tovaru, dokiaľ neodovzdá colnému záujemcovi uvedenému v návrhu na colné konanie doklad o vykonanom colnom konaní a dokiaľ nevydá colnému záujemcovi tovar v tých prípadoch, v ktorých vydanie tovaru prichádza do úvahy.

(3) Colná správa môže so súhlasom dotknutých osôb povoliť, a to ako pri colnom konaní, tak aj neskoršie, aby tretia osoba prevzala celkom alebo zčasti záväzky vzniknuté prejednaním tovaru.

(4) Colná správa môže tiež dať súhlas, aby sa jej niekto zaručil za splnenie záväzkov vzniknutých prejednaním tovaru, najmä za zaplatenie cla a colnej náhrady; rukojemník je rovnako zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil. Colná správa môže od rukojemníka požadovať splnenie záväzkov, i keď neupomenula hlavného dlžníka.

§ 23
Oslobodenie od colnej prehliadky

(1) Od colnej prehliadky sa upúšťa u prezidenta republiky, u predsedu a miestopredsedov Národného zhromaždenia, u predsedu vlády a jeho námestníkov, u členov vlády a členov sprievodu všetkých týchto osôb pri cestách z cudziny a do cudziny, pokiaľ ide o ich batožiny, ktoré sú prepravované dopravným prostriedkom, ktorým cestujú. To isté platí aj o rodinných príslušníkoch týchto osôb, ak cestujú s nimi spoločne.

(2) Za podmienky vzájomnosti sa upúšťa od colnej prehliadky pri cestách z cudziny a do cudziny, ak ide o

a) hlavy cudzích štátov, predsedov vlád cudzích štátov a ich námestníkov, členov vlád cudzích štátov, predsedov a námestníkov predsedov zákonodarných sborov cudzích štátov a členov ich sprievodu,

b) prednostov cudzích diplomatických zastupiteľstiev poverených u vlády Československej republiky (veľvyslancov, vyslancov, chargés d'affaires), radov, tajomníkov a ataše (vojenských, obchodných a iných odborných pridelencov) cudzích diplomatických zastupiteľstiev v Československu,

c) predsedov a členov cudzích delegácií na diplomatické konferencie zvolávaných do Československej republiky a pre iné osoby požívajúce exteritorialitu podľa medzinárodného práva (napr. pre generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, členov Dunajskej komisie),

d) prednostov efektívnych konzulárnych úradov cudzích štátov pôsobiacich v Československej republike (generálnych konzulov, konzulov a vicekonzulov), pokiaľ sú konzulárnymi úradníkmi z povolania a príslušníkmi štátu, ktorý ich vymenoval,

e) príslušníkov rodín osôb uvedených pod a) až d), ak cestujú s nimi spoločne.

(3) Od colnej prehliadky sa ďalej upúšťa u osôb, ktorým to Ústredná colná správa povolila vydaním osobitnej priepustky alebo iným spôsobom, alebo u osôb, ktoré sa preukážu priepustkou vydanou Ministerstvom zahraničných vecí alebo československým zastupiteľským úradom v cudzine podľa smerníc dohodnutých s Ústrednou colnou správou.

(4) Za podmienky vzájomnosti nepodlieha colnej prehliadke zapečatená diplomatická pošta, ktorú vezie kurýr tým istým dopravným prostriedkom, ktorým cestuje. Kurýr sa musí preukázať zoznamom, ktorý vyhotovil a pečiatkou opatril úrad, ktorý diplomatickú poštu odosiela. V zozname sa musí uviesť počet kusov diplomatickej pošty a druh obalu; jednotlivé kusy a druhy ich obalu musia súhlasiť so zoznamom. To isté platí o zapečatenej diplomatickej pošte (zásielkach) prepravovanej inak než kurýrom; v zozname, ktorý poštu doprevádza, musí sa však uviesť aj adresa úradu alebo orgánu, ktorému je pošta určená.

(5) Diplomatická pošta (zásielky) zasielaná Ministerstvom zahraničných vecí alebo československými zastupiteľskými úradmi sa prepustí pri dovoze alebo pri vývoze bez colnej prehliadky za predpokladu, že obsahuje len listiny a iné predmety určené pre služobné účely. Pošta sa musí doprevádzať zoznamom, ktorý vyhotovilo a pečiatkou opatrilo Ministerstvo zahraničných vecí alebo zastupiteľský úrad, ktorý ju odosiela a ktorý podpísala osoba na to splnomocnená. V zozname sa musí uviesť počet kusov a druh obalu. Jednotlivé kusy pošty musia

mať adresu úradu alebo orgánu, ktorému sú určené, a pečiatku úradu, ktorý poštu odosiela, a musia súhlasiť so zoznamom čo do počtu kusov a druhu obalov.

DRUHÝ ODDIEL
Druhy colného konania

§ 24
Úvodné ustanovenia

(1) Dovážaný tovar sa prepustí buď do voľného alebo do záznamového obehu v tuzemsku; dokiaľ sa tak nestane, tovar sa poukazuje alebo uskladňuje.

(2) Vyvážaný tovar sa prepustí do voľného alebo záznamového obehu v cudzine. Tovar prejednaný na vývoz inou než pohraničnou colnicou sa na výstup do cudziny poukazuje; môže sa tiež uskladňovať v colnom skladišti.

(3) Prevážaný tovar sa poukazuje alebo uskladňuje.

(4) Tovar, ktorý sa má prepraviť cez cudzie štátne územie, sa spravidla poukazuje.

(5) Prepravný styk cez cudzie štátne územie povoľuje colnica, pri ktorej tovar vystupuje, po dohode s colnicou, pri ktorej tovar vstupuje a po dohode s kompetentnými orgánmi Ministerstva vnútra miesta vstupu a výstupu tovaru.

(6) Colné konanie, ktorému sa podrobuje tovar prepravovaný po tratiach vedúcich čiastočne cez cudzie štátne územie (peážna preprava), upravujú príslušné medzinárodné zmluvy o preprave po týchto tratiach.

(7) Tovar prepustený do záznamového obehu, tovar poukázaný, tovar uskladnený a tovar prepustený na vývoz, ktorý ešte nevystúpil do cudziny, podlieha colnej kontrole a colnému konaniu. Colnej kontrole podlieha tiež tovar oslobodený od cla, pokiaľ neboli splnené podmienky colného oslobodenia.

I. Dovoz

Záznamový obeh v tuzemsku

§ 25

(1) Do záznamového obehu v tuzemsku sa prepúšťa tovar dovážaný s podmienkou, že sa v určenej lehote vyvezie späť do cudziny.

(2) Do záznamového obehu v tuzemsku možno prepustiť najmä:

a) tovar na neistý predaj a na ukážku,

b) tovar na dočasné užívanie,

c) tovar na pokusy, na napodobenie alebo na vyskúšanie,

d) tovar na výstavy a veľtrhy,

e) tovar na súťaže, závody a iné verejné vystúpenia,

f) tovar na opravy,

g) vzorky pre potrebu obchodných cestujúcich,

h) dopravné prostriedky,

ch) dobytok na pašu alebo na vykonávanie poľných a iných prác v pohraničnom styku,

i) tovar na sklad,

j) obaly dovážané na plnenie,

k) tovar na zušľachtenie.

(3) Ak ide o tovar dovážaný na zušľachtenie, ktorého hodnota presahuje 20 000 Kčs, povoľuje jeho prepustenie do záznamového obehu v tuzemsku Ústredná colná správa. V ostatných prípadoch sú oprávnené prepustiť tovar do záznamového obehu v tuzemsku všetky vnútrozemské, nádražné a prístavné colnice. Cestným colniciam prislúcha prepúšťať do záznamového obehu v tuzemsku cestné dopravné prostriedky osobám, ktoré nemajú bydlisko v tuzemsku. Taktiež môžu tieto colnice prepúšťať do záznamového obehu v tuzemsku tovar dovážaný v colnom a v pohraničnom styku.

§ 26

(1) Orgán, ktorý povoľuje prepustenie tovaru do záznamového obehu v tuzemsku, alebo ktorý je oprávnený tovar do tohto obehu prepustiť, určí najmä, za aký podmienok sa tovar prepustí do záznamového obehu a v akej lehote sa musí dodať colnici na prejednanie pre spätný vývoz, ako sa zabezpečuje jeho totožnosť a či, v akej výške a akým spôsobom má sa dať zábezpeka za colnú náhradu.

(2) Pri prejednávaní tovaru do záznamového obehu v tuzemsku určí colnica na spätný vývoz lehotu, ktorá nesmie presahovať lehotu určenú v dovoznom doklade (v ohláške, v povolení a pod.). Záznamovú lehotu môže predĺžiť najviacej na čas, na ktorý sa predĺžila platnosť dovozného dokladu.

(3) Inak platia o colnom konaní pri dovoze tovaru, ktorý sa má prepustiť do záznamového obehu v tuzemsku, ustanovenia o prejednávaní tovaru do voľného obehu v tuzemsku.

§ 27

(1) Totožnosť tovaru sa zabezpečuje podľa povahy tovaru a účelu záznamového obehu buď odtlačkom úradnej pečiatky, pripevnením plomby, pečiatky, presným opisom, vyobrazením, odobraním vzorky, spísaním továrenských značiek a výrobných čísiel alebo iným vhodným spôsobom. V zušľachťovacom obehu sa môže upustiť od zabezpečenia totožnosti a vývoz zušľachteného tovaru sa môže kontrolovať podľa kľúča určeného výrobou na skúšku alebo podľa dobrozdania znalcov.

(2) Zábezpeka za colnú náhradu môže sa dať v hotovosti v československých peniazoch alebo v tej mene, v ktorej sa dovoľuje platiť clo, ďalej založením vkladných knižiek štátnej sporiteľne, ktoré znejú na doručiteľa a nie sú vinkulované, založením štátnych dlžobných úpisov alebo so súhlasom colnice iným vhodným spôsobom. Od organizácií štátneho socialistického sektora sa zábezpeka za colnú náhradu nepožaduje.

(3) Colnica môže na žiadosť colného účastníka alebo colného záujemcu povoliť, aby tretia osoba (§ 22 ods. 4) prevzala celkom alebo zčasti oprávnenia a záväzky vyplývajúce z prejednania tovaru do záznamového obehu v tuzemsku; najmä môže povoliť, aby namiesto colného záujemcu alebo popri ňom spracoval tovar v zušľachťovacom styku niekto iný.

§ 28

(1) Tovar prepustený do záznamového obehu v tuzemsku podlieha colnej kontrole.

(2) Ak to vyžadujú osobitné okolnosti, môže sa zriadiť v závode stály colný dohľad na spracovanie tovaru v záznamovom obehu. Colná správa sa môže kedykoľvek presvedčiť, či sa s tovarom v záznamovom obehu nenakladá nedovoleným spôsobom.

§ 29

Odchýlky a podrobnosti o colnom konaní týkajúcom sa verejných dopravných prostriedkov a o nakladaní s nimi v záznamovom obehu v tuzemsku určujú colné poriadky.

§ 30

Tovar zaznamenaný pri dovoze môže sa trvale ponechať v tuzemsku len po prepustení do voľného obehu v tuzemsku.

§ 31
Voľný obeh v tuzemsku

(1) Do voľného obehu v tuzemsku sa prepustí tovar, ktorý má zostať trvale v tuzemsku.

(2) Tovar prepustený nepodmienečne do tohto obehu sa z hľadiska colných predpisov posudzuje ako tovar vyrobený v tuzemsku a môže sa s ním z hľadiska týchto predpisov voľne nakladať.

(3) Tovar prepustený do voľného obehu v tuzemsku podmienečne (napr. s podmienkou, že sa použije len pre určitý účel, alebo že budú sťahované hnuteľnosti ďalej používané po určený čas), podlieha colnej kontrole, pokiaľ ide o splnenie určenej podmienky.
II. Vývoz

§ 32
Záznamový obeh v cudzine

(1) Do záznamového obehu v cudzine sa prepustí tovar vyvážaný s podmienkou, že sa v učenej lehote dovezie späť.

(2) Do záznamového obehu v cudzine sa prepúšťajú tiež obaly, ktoré možno opätovne použiť a ktoré neboli predané s tovarom.

(3) Povolenie na zušľachtenie tovaru v záznamovom obehu v cudzine udeľuje Ústredná colná správa.

(4) Colnú kontrolu nad tovarom v záznamovom obehu v cudzine vykonáva colná správa pomocou dokladov (vlastných, colného záujemcu, colného účastníka alebo iných dokladov), poprípade iným vhodným spôsobom.

(5) Inak platia o záznamovom obehu v cudzine primerane ustanovenia o záznamovom obehu v tuzemsku.

§ 33
Voľný obeh v cudzine

(1) Do voľného obehu v cudzine sa prepustí tovar, ktorý má trvale zostať v cudzine. Len čo taký tovar vystúpil do cudziny, môže s ním byť z hľadiska colných predpisov voľne nakladané.

(2) Vo vývoze zaznamenaný tovar môže sa trvalé ponechať v cudzine len po prepustení do voľného obehu v cudzine. Pri prejednávaní do voľného obehu v cudzine sa taký tovaru nemusí dodať colnici.

III. Pomocné druhy colného konania

Poukazovanie

§ 34

Colnica poukazuje tovar, ak tovar sa má prepraviť pod colnou kontrolou k inej colnici na ďalšie colné konanie.

§ 35

(1) Poukazujúca colnica vyhotoví o poukázaní tovaru doklad (colnú sprievodku), ktorý sprevádza zásielku k colnici, ktorej bol tovar poukázaný.

(2) Pri poukázaní tovaru pri dovoze a pri prevoze vykoná colnica spravila len vonkajšiu prehliadku tovaru; ak má však pochybnosti, že označenie obsahu zásielky alebo iné údaje nezodpovedajú skutočnosti, vykoná vnútornú prehliadku. Pri poukázaní tovaru pri vývoze vykoná colnica, ktorá tovar prejednáva na vývoz, vždy tiež vnútornú prehliadku tovaru; ak nemá pochybnosti o obsahu zásielky, o správnosti označenia druhu tovaru a pod., môže vykonať náhodnú prehliadku.

(3) Pokiaľ povaha tovaru alebo spôsob prepravy nevylučujú pripojenie uzávery, dá colnica poukázaný tovar pod colnú uzáveru. Colná uzávera môže byť buď kusová alebo priestorová; kusová sa dáva na tovar alebo na jeho obal, priestorová na zariadenie uzavierajúce priestor dopravných prostriedkov.

(4) Ak sa majú podľa medzinárodných zmlúv vzájomne uznávať colné uzávery zmluvných štátov, posudzujú colníci tieto uzávery, ak sú neporušené, ako vlastné uzávery.

(5) O skladaní zábezpeky za colnú náhradu platia obdobne ustanovenia o skladaní zábezpeky za colnú náhradu v záznamovom obehu v tuzemsku.

§ 36

(1) Dopravný podnik, ktorý prevzal colnú sprievodku (colný záujemca), je povinný dodať tovar colnici, ktorej bol poukázaný, a to v určenej lehote v nezmenenom stave, s neporušenou colnou uzáverou a s príslušnými dokladmi.

(2) Ak bol tovar s colnou sprievodkou odovzdaný dopravným podnikom na prepravu ďalšiemu dopravnému podniku, prechádza povinnosť určená v predchádzajúcom odseku na tento podnik.

(3) Povinnosť dopravného podniku (odseky 1 a 2) vyplývajúca z poukazovacieho konania zanikne, ak bol poukázaný tovar s colnou sprievodkou a s príslušnými dokladmi dodaný colnici, ktorej bol poukázaný, v určenej lehote, v nezmenenom stave a s neporušenou colnou uzáverou.

§ 37

(1) Colnica, ktorej bol poukázaný tovar dodaný, sa presvedčí, či nebola porušená colná uzávera, či bola dodržaná lehota, či ide o tovar uvedený v príslušných dokladoch a či sa s tovarom nenakladalo nedovoleným spôsobom.

(2) Ak došlo pri preprave tovaru v dôsledku nehody k prekročeniu lehoty, porušeniu colnej uzávery alebo ku zmene stavu tovaru, je dopravca povinný túto okolnosť hlásiť najbližšej colnici alebo najbližšiemu kompetentnému výkonnému orgánu národného výboru alebo kompetentnému

orgánu Ministerstva vnútra. Tieto orgány vydajú dopravcovi potvrdenie o tom, že nehodu hlásil, poprípade o tom, že jeho údaje o nehode sú správne.
Uskladňovanie

a) Colné skladište

§ 38

(1) Colnica prejedná tovar na uloženie v colnom skladišti, ak to colný účastník navrhne.

(2) V colnom skladišti sa spravidla uskladňuje len tovar, ktorý sa prepravil z cudziny a nebol ešte prejednaný do voľného alebo záznamového obehu v tuzemsku, ako aj tovar prejednaný na vývoz, poprípade tovar, ktorým sa má uskladnený tovar doplniť, doliať a pod.

§ 39

(1) Colné skladištia sa zriaďujú, ak to vyžadujú dopravné alebo iné hospodárske dôvody, a to spravidla v sídlach colníc.

(2) Zriadiť colné skladište povoľuje Ústredná colná správa predovšetkým hospodárskym organizáciám štátneho socialistického sektora. Povolenie na prevádzanie skladišťa sa udeľuje na určitý čas s výhradou, že ho možno kedykoľvek odvolať.

(3) K žiadosti o povolenie zriadiť colné skladište treba pripojiť stavebný plán budovy, v ktorej sa má skladište prevádzať, a návrh skladištného poriadku.

§ 40

(1) Prevádzateľ colného skladišťa je povinný udržovať skladište v dobrom stave, bezpečne ho uzavierať a starať sa, aby sa zamedzil požiar a strata tovaru.

(2) Colnica spravidla spoluuzaviera colné skladište. Zámky pre spoluuzáveru zadováži colnica na náklad prevádzateľa colného skladišťa.

§ 41

(1) Tovar, ktorý sa má uložiť v colnom skladišti, podrobí colnica prehliadke, aby sa zistilo, či je na také uloženie spôsobilý.

(2) O prepustení tovaru na uloženie v colnom skladišti vydá colnica doklad.

(3) O zábezpeke za colnú náhradu platia obdobne ustanovenia o zábezpeke za colnú náhradu v záznamovom obehu v tuzemsku.

§ 42

(1) Colný záujemca je povinný sa starať, aby tovar uložený v colnom skladišti bol udržovaný v dobrom a nezmenenom stave. Colný záujemca je oprávnený so súhlasom colnej správy a za colného dohľadu s tovarom tiež inak účelne nakladať, napr. prehliadať, prebaľovať, novoozna̋čovať, deliť, čistiť, doplňovať, dolievať a brať z neho vzorky.

(2) Prevádzateľ colného skladišťa je povinný riadne uschovávať tovar a nepodnikať nič, čím by sa zmenil jeho stav; bez povolenia colnice nesmie z tovaru nič vydávať.

(3) Tovar sa smie spravidla uložiť v colnom skladišti najdlhšie po čas jedného roku. Colnice je oprávnená túto lehotu zo závažných dôvodov skrátiť alebo predĺžiť.

§ 43

(1) Pri ďalšom colnom konaní je colný účastník povinný predložiť doklad o colnom prejednaní tovaru na uloženie do colného skladišťa.

(2) Tovar uložený v colnom skladišti prejedná colnica v ďalšom colnom konaní podľa množstva a stavu zisteného pri vydaní zo skladišťa. Ak však zistí colnica pri colnom konaní úbytok na váhe, ktorý nevznikol prírodným vplyvom alebo omylom pri vážení, vyberie z úbytku colnú náhradu; ak zistí prírastok, ktorý vznikol prírodným vplyvom alebo omylom, vezme za základ ďalšieho konania množstvo zistené pri uložení tovaru do colného skladišťa.

§ 44
b) Uloženie tovaru mimo colného skladišťa

(1) Colnica môže vo výnimočných prípadoch povoliť, aby tovar, ktorý sa obvykle uskladňuje v colnom skladišti, sa na prechodný čas uložiť mimo colného skladišťa.

(2) O ukladaní tovaru mimo colného skladišťa, ako aj o právach a povinnostiach colného záujemcu a toho, u ktorého je tovar uložený, platia primerane ustanovenia § 38 a §§ 40 až 43.

§ 45
c) Prevádzkové skladište

(1) Tovar, ktorý sa obvykle uskladňuje v colnom skladišti, možno uložiť tiež do osobitných priestorov prevádzkových skladíšť podnikov verejnej dopravy alebo skladištných podnikov (ďalej len „prevádzkové skladište“); tieto priestory určia podniky po dohode s príslušnou colnicou.

(2) Prevádzkové skladište musí sa zariadiť tak, aby sa dalo bezpečne uzavierať; uzaviera ho podnik verejnej dopravy alebo skladištný podnik a colnica môže mať spoluuzáveru, ak to uzná za nutné.

(3) So súhlasom colnice a podniku verejnej dopravy alebo skladištného podniku môže sa s tovarom uloženým v prevádzkovom skladišti nakladať obdobne ako s tovarom uloženým v colnom skladišti.

§ 46
Potvrdenie výstupu

(1) Výstup prejednaného tovaru prepravovaného do cudziny potvrdzuje pohraničná colnica bez návrhu, ak predloží colný účastník potrebné doklady.

(2) Pohraničná colnica je oprávnená sa presvedčiť colnou prehliadkou, či zásielka zodpovedá sprievodným a iným dokladom (najmä dokladom podľa predpisov o kontrole dovozu, vývozu a prevozu tovaru, podľa predpisov o colnej štatistike). Takú prehliadku je povinná vykonať, ak má podozrenie, že s obsahom zásielky sa nakladalo nedovoleným spôsobom.

TRETÍ ODDIEL

Všeobecné oprávnenia colnej správy a povinnosti voči colnej správe

I. Colná kontrola

§ 47

(1) Orgány colnej správy, ktoré sú poverené výkonom colnej kontroly nad tovarom prepravovaným po železnici, po vode, po ceste alebo lietadlami, sú v službe oprávnené sa

presvedčiť, či dopravný podnik plní svoje povinnosti podľa predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou, najmä podľa predpisov o kontrole dovozu, vývozu a prevozu tovaru, podľa predpisov colných a devízových. Sú tiež oprávnené prehliadnuť a doprevádzať dopravné prostriedky a zariadiť všetko, čo uznajú za nutné na zabezpečenie záujmov zahraničného obchodu.

(2) Orgány colnej správy, ktoré sa preukážu služobným preukazom a vedúcemu dopravného podniku oznámia, že vykonajú colnú kontrolu, môžu pri výkone svojich kontrolných a dozorných oprávnení vstupovať tiež do budov a priestorov na nádražiach, prístavoch a na letiskách.

(3) V preprave poštou sú orgány colnej správy oprávnené sa presvedčiť, či pošta zachováva predpisy o kontrole dovozu, vývozu a prevozu tovaru, predpisy colné, ako aj iné predpisy o obehu tovaru v styku s cudzinou, a či urobila opatrenie, aby všetky vyvážané a dovážané zásielky boli podrobené colnému konaniu.

§ 48

(1) Colná správa môže stíhať a bez ohľadu na práva tretích osôb zadržať tovar, ktorý unikol alebo sa vyhol colnej kontrole, alebo s ktorým sa naložilo nedovoleným spôsobom; tým nie je dotknutá prípadná zodpovednosť podľa trestných predpisov.

(2) Pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak, nemôže colná správa zadržovať tovar tomu, kto pri jeho nadobudnutí nevedel a ani z okolností, za akých ho nadobudol, nemohol poznať, že ide o tovar, ktorý unikol colnej kontrole.

§ 49

Oprávnenia, ktoré podľa osobitných predpisov prislúchajú orgánom colnej správy pri kontrole obehu tovaru v styku s cudzinou, nie sú dotknuté.

II. Osobitné povinnosti orgánov a podnikov verejnej dopravy

§ 50

(1) Orgány a podniky verejnej dopravy upravia cestovné poriadky tak, aby colnice mali dosť času na vykonanie colného konania.

(2) Orgány a podniky verejnej dopravy zadovážia pre výkon colnej služby vhodné miestnosti a priestory položené tak, aby pracovný postup colných orgánov a orgánov spolupracujúcich s nimi bol čo najúčelnejší.

(3) Podniky verejnej dopravy sú povinné miestnosti, ktoré odovzdali na užívanie colnici, po dohode s colnicou udržovať v dobrom stave, upratúvať ich, vykurovať a osvetľovať, a to pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak, za náhradu skutočných vlastných nákladov podnikov verejnej dopravy.

(4) Ak vyžaduje prevádzka dopravného podniku stálu prítomnosť orgánov colnej správy (napr. v colnici na letiskách alebo v niektorých pohraničných colniciach), treba najmä pri stavbe prevádzkových budov dopravných podnikov pamätovať, aby v blízkosti boli byty pre zamestnancov colnej správy.

(5) Podniky verejnej dopravy sú povinné bezodplatne dopravovať zamestnancov colnej správy, pokiaľ vykonávajú colnú službu za dopravy. Podrobnosti upravia colné poriadky pre jednotlivé druhy dopravy.

III. Colná náhrada

§ 51

(1) Kto odníma tovar colnej kontrole, hoci vie, že ide o tovar takej kontrole podliehajúci, alebo kto nedodrží povinnosti uložené mu colným zákonom a predpismi vydanými na jeho vykonanie alebo povinnosti týkajúce sa nakladania s tovarom, uložené mu v colnom konaní, je povinný zaplatiť colnej správe colnú náhradu.

(2) Základom pre vyrubenie colnej náhrady je clo a cena tovaru. Ak nebude možno zistiť bližšiu sadzobnú povahu tovaru, je základom najvyššia sadzba platná pre príslušný druh tovaru a jeho cena.

(3) Colná náhrada sa vyrubí podľa stavu a predpisov, keď tovar bol naposledy pred vznikom povinnosti na náhradu prejednaný, a ak neprešiel colným konaním, podľa stavu a predpisov, keď tovar bol prepravený cez hranice. Ak nebude možno zistiť, kedy tovar bol prepravený cez hranice, vyrubí sa colná náhrada podľa stavu tovaru a podľa predpisov platných v čase, keď dôjde k vyrubeniu colnej náhrady.

(4) Colná správa môže požadovať colnú náhradu až do plnej výšky základu.

(5) Povinnosť na colnú náhradu sa nedotýka povinnosti zaplatiť clo, ak bude tovar prejednaný do voľného obehu. Taktiež nie je touto povinnosťou dotknuté stíhanie podľa trestných predpisov.

(6) Colnú náhradu vymáhajú kompetentné výkonné orgány národných výborov podľa predpisov o vymáhaní daní.

§ 52

Pre colnú náhradu viazne na tovare podliehajúcom colnej kontrole zákonné záložné právo, pokiaľ ho má pri sebe colná správa alebo osoba povinná na colnú náhradu alebo nadobúdateľ tovaru, okrem ak by šlo o nadobúdateľa, ktorému sa nemôže tovar zadržovať (§ 48 ods. 2).

§ 53
Odpustenie colnej náhrady

(1) Colnica môže colnú náhradu celkom alebo sčasti odpustiť, ak budú pre prekročenie lehoty určenej v colnom konaní alebo pre porušenie colnej uzávery zistené závažné ospravedlňujúce dôvody, ak aj vtedy, ak úbytok na váhe, zistený pri vydaní uskladneného (uloženého) tovaru, vznikol prebalovaním alebo iným nakladaním s tovarom.

(2) V ostatných prípadoch môže colnú náhradu celkom alebo sčasti odpustiť Ústredná colná správa.

§ 54
Vrátenie zábezpeky za colnú náhradu

Colnica vráti zábezpeku za colnú náhradu alebo jej časť zvyšujúcu po uhradení colnej náhrady, len čo odpadne dôvod, pre ktorý bola zábezpeka zložená.

§ 55
Premlčanie práva vyrubiť a vymáhať colnú náhradu

(1) Právo štátu vyrubiť a vymáhať colnú náhradu sa premlčuje v troch rokoch.

(2) Premlčacia doba sa začína prvým dňom v roku, ktorý nasleduje po roku, v ktorom nastala skutočnosť zakladajúca povinnosť na colnú náhradu. Opatrenie smerujúce k vyrubeniu alebo vymáhaniu colnej náhrady, pokiaľ bolo oznámené osobe povinnej na náhradu, má za následok, že prvým dňom budúceho roku sa začína nová premlčacia doba.

§ 56
Premlčanie nároku na vrátenie colnej náhrady a zábezpeky za colnú náhradu

Nárok na vrátenie colnej náhrady a zábezpeky za colnú náhradu sa premlčuje do roka po vzniku nároku. Uplatnenie nároku voči colnej správe má za následok plynutie novej premlčacej doby.

ŠTVRTÁ ČASŤ
O CLE

I. Clo a jeho druhy

§ 57

(1) Clo sa vyberá z tovaru dovážaného (dovozné clo) a z tovaru vyvážaného (vývozné clo).

(2) Predmet, základ a výšku cla určuje colný sadzobník; sadzobník doplňujú a vykladajú vysvetlivky.

(3) Ak obsahuje medzinárodná zmluva odchylné ustanovenia o cle, platí ustanovenie zmluvné (zmluvné clo).

(4) Dovoznému clu podlieha zásadne všetok dovezený tovar s výnimkou tovaru, ktorý je v colnom sadzobníku alebo v medzinárodnej zmluve výslovne označený za tovar oslobodený od cla.

(5) Starý, upotrebený alebo poškodený tovar podlieha clu ako tovar nový alebo nepoškodený, ak neustanovuje toto nariadenie alebo colný sadzobník inak.

(6) Ak bol tovar prepravený z cudziny poškodený pred tým, než bol dodaný colnici na prejednanie do voľného obehu tak, že sa nemôže použiť pre pôvodný účel, môže colnica clo úmerne znížiť.

(7) Ak tovar podľahol skaze alebo ak bol úplne zničený pred prepustením do voľného obehu, colnica od vyrubenia cla upustí.

(8) Vyvážaný tovar podlieha vývoznému clu, len pokiaľ naň colný sadzobník výslovne clo určuje.

§ 58

(1) Tovar pochádzajúci zo štátov, s ktorými sa dojednalo zmluvné clo, alebo zo štátov požívajúcich najvyššie výhody vyclieva sa podľa zmluvných sadzieb.

(2) Za tovar pochádzajúci z určitého štátu sa považujú jeho prírodné suroviny, prírodné plodiny a výrobky pôdohospodárske a priemyslové. Ak však tento tovar bol ďalej podstatne spracovaný alebo zušľachtený v inom štáte, považuje sa za tovar pochádzajúci z tohto štátu.

(3) Tovar tuzemského pôvodu vracajúci sa z cudziny, pri ktorom sa neupustilo od vybrania cla, prejedná colnica podľa zmluvných sadzieb.

(4) Ak navrhne colný účastník, aby tovar sa vyclel podľa zmluvnej sadzby, je povinný uviesť a preukázať krajinu pôvodu. Ako preukaz stačia spravidla doklady zásielku sprevádzajúce. Ak nepovažuje colnica taký preukaz za dostatočný, colný účastník je povinný preukázať správnosť

svojho údaja iným vhodným spôsobom (účtami, korešpondenciou a pod.). Ak nemôže colný účastník podať preukaz ihneď, vyrubí colnica clo podľa všeobecnej colnej sadzby a určí primeranú lehotu na predloženie dokladov. Ak budú doklady v určenej lehote predložené, colnica preplatok vráti.

(5) Ústredná colná správa môže ustanoviť, že pôvod tovaru sa má preukázať osvedčením pôvodu, ktoré vydá kompetentný cudzozemský úrad.

II. Colné oslobodenie

§ 59
Predmety pre potrebu hláv cudzích štátov

Od cla sú oslobodené všetky predmety dovážané pre potrebu hláv cudzích štátov a členov ich družiny v súvislosti s ich pobytom v tuzemsku.

§ 60
Predmety pre potrebu diplomatických a iných exteritoriálnych osôb a pre úradnú potrebu diplomatických zastupiteľstiev a konzulárnych úradov

O colnom oslobodení predmetov pre potrebu diplomatických a iných exteritoriálnych osôb a pre úradnú potrebu diplomatických zastupiteľstiev a konzulárnych úradov cudzích štátov, pôsobiacich v Československej republike, platia osobitné predpisy.

§ 61
Predmety dôležité pre trestné konanie

Predmety dôležité pre trestné konanie prepustí colnica bez cla, ak potvrdí túto okolnosť kompetentný prokurátor, súd alebo iný orgán, ktorému náleží vo veci vykonávať trestné konanie.

§ 62

Dary hláv cudzích štátov, cudzích vlád, čestné ceny, vyznamenania a pod.

Dary hláv cudzích štátov, cudzích vlád a ich členov a iných verejných činiteľov a úradov cudzích štátov, ako i udelené čestné ceny, rady, vyznamenania, odznaky a pod. prepustí colnica bez cla, ak sa darovanie (udelenie) preukáže vhodným spôsobom.

§ 63
Cestovné potreby

(1) Od cla sú oslobodené všetky cestovné potreby cestujúcich včítane členov posádok dopravných prostriedkov, pokiaľ druh a množstvo týchto potrieb zodpovedá dĺžke a účelu cesty.

(2) Za cestovné potreby sa považujú všetky predmety určené na vlastné užívanie cestujúcich alebo pre výkon povolania (napr. odev, obuv, obvyklé osobné šperky, hodinky, a to i z drahých kovov, pracovné náčinie a náradie, prístroje, nástroje včítane nástrojov hudobníkov a iných umelcov, nápoje, potraviny a iné požívatiny, lieky, tabak a tabakové výrobky, kufre, aktovky, filmové a fotografické prístroje, poľovnícke zbrane, strelné zbrane pre osobnú bezpečnosť, náboje do zbraní, cestovné rádioprijímače a telefónne prístroje, prenosné písacie stroje, prenosné diktafóny, cestovné kolá, detské kočíky, vozíky pre nemocných, skladacie a iné športové člny a iný športový výstroj).

(3) Za množstvo zodpovedajúce dĺžke a účelu cesty sa považuje napr. 200 cigariet alebo primerané množstvo iných tabakových výrobkov alebo tabaku, 3 kg potravín rôzneho druhu, 2

litre vína, 1 liter liehovín, 1/2 litra kolínskej alebo inej toaletnej vody, 3 tucty fotografických platní alebo 3 svitky fotografického filmu, úzky kinofilm do dĺžky asi 100 m, 200 poľovníckych nábojov.

(4) Nie je rozhodujúce, či cestovné potreby sú nové alebo upotrebené. Od cla sú oslobodené i cestovné potreby, ktoré si cestujúci zasiela napred, alebo ktoré sú mu zasielané dodatočne. Pri dovoze môžu sa predmety väčšej ceny zapísať do osobitného zoznamu, ktorý colnica potvrdí; zoznam pre ich vývoz je dokladom, že boli dovezené.

§ 64
Sťahované hnuteľnosti

(1) Nárok na colné oslobodenie sťahovaných hnuteľností majú cudzí štátni príslušníci, ktorí sa sťahujú do tuzemska na trvalý pobyt, alebo pre výkon svojho povolania, a československí príslušníci, ktorí sa vracajú z cudziny aspoň po dvojročnom pobyte alebo po skončení svojho služobného poslania.

(2) Sťahovanými hnuteľnosťami sa rozumejú predmety, ktoré sťahujúca sa osoba užívala za svojho pobytu v cudzine ako zariadenie domácnosti, živnosti a pod. (napr. stroje, prístroje a nástroje k výkonu povolania, obchodné zariadenie, motorové a iné vozidlá, živé zvieratá).

(3) Od cla sú oslobodené sťahované hnuteľnosti určené pre vlastné užívanie sťahujúcej sa osoby, a to v množstve primeranom jej potrebe a potrebe členov jej rodiny, bývajúcich s ňou v spoločnej domácnosti. Colnica prepustí bez cla tiež nápoje, potraviny a iné požívatiny, nespracované tkaniny a iné spotrebné predmety, a to najviacej v množstve primeranom jednoročnej spotrebe sťahujúcej sa osoby a členov jej rodiny, bývajúcich s ňou v spoločnej domácnosti.

(4) Colnica však môže požadovať od československých príslušníkov, ktorí sa vracajú po skončení svojho služobného poslania po kratšom než dvojročnom pobyte v cudzine, aby osvedčili, že sťahované predmety mohli byť získané z ich bežných príjmov. Ak zistí colnica vzhľadom na údaje osvedčenia, že predmety nemohli byť takto získané, colné oslobodenie odoprie.

(5) Pre priznanie colného oslobodenia nie je rozhodujúce, po aký čas sa sťahované hnuteľnosti užívali a či majú známky opotrebenia.

(6) Colné oslobodenie sa poskytne s podmienkou, že sťahované hnuteľnosti budú sťahujúcou sa osobou alebo členmi jej rodiny bývajúcimi s ňou v spoločnej domácnosti ďalej užívané alebo spotrebované a že nebudú ani odplatne ani bezodplatne scudzené pred uplynutím lehoty, ktorú určí colnica. Colnica určí túto lehotu podľa povahy a miery sťahovaných hnuteľností, a to od dvoch do piatich rokov.

(7) Sťahujúce sa osoby sú povinné predložiť colnici dvojmo vyhotovený a vlastnoručne podpísaný zoznam sťahovaných hnuteľností, doklad o tom, že sťahované hnuteľnosti sú ich vlastníctvom a vyhlásenie, že po určený čas ich budú ďalej používať a že pred uplynutím tohto času odplatne ani bezodplatne ich nescudzia bez zaplatenia cla. Ďalej sú povinné preukázať, že sa sťahujú do tuzemska na trvalý pobyt alebo pre výkon povolania.

(8) Nárok na colné oslobodenie prislúcha, len pokiaľ ide o hnuteľnosti, ktoré budú dovezené do dvoch rokov od prihlásenia sa sťahujúcej osoby na trvalý pobyt v tuzemsku. Postupne dovážané sťahované hnuteľnosti sú oslobodené od cla len za podmienky, že pri dovoze ich prvej časti budú colnici oznámené všetky ďalšie hnuteľnosti, pre ktoré bude uplatňovaný nárok na colné oslobodenie. Lehotu dvoch rokov môže Ústredná colná správa zo závažných dôvodov predĺžiť.

§ 65
Zdedené predmety

(1) Colné oslobodenie sa vzťahuje na všetky dovážané predmety, ktoré osoby bývajúce v tuzemsku nadobudli dedičstvom alebo odkazom.

(2) Okolnosť, že ide o dedičstvo (odkaz), musí sa colnici preukázať úradným dokladom potvrdeným československým zastupiteľským úradom v cudzine alebo osvedčením tohto zastupiteľského úradu.

(3) Nárok na colné oslobodenie zanikne, ak sa zdedené (odkázané) predmety nedovezú do dvoch rokov potom, keď dedič (odkazovník) nadobudol možnosť s týmito predmetmi nakladať. Ústredná colná správa môže túto lehotu zo závažných dôvodov predĺžiť.

§ 66
Darované predmety

(1) Od cla sú oslobodené predmety darované vedeckým, umeleckým, telovýchovným a iným kultúrnym ústavom a organizáciám, ďalej predmety darované zdravotným ústavom, školám, dobročinným organizáciám a iným združeniam pre plnenie ich úloh.

(2) Od cla sú ďalej oslobodené upotrebené predmety darované z cudziny v množstve primeranom potrebe obdarovaného a členov jeho rodiny, bývajúcich s ním v spoločnej domácnosti.

(3) Od cla sú oslobodené tiež svadobné dary z cudziny osobám bývajúcim v tuzemsku, pokiaľ boli dovezené do jedného roka od uzavretia ich manželstva.

§ 67
Predmety určené výskumným ústavom

(1) Od cla sú oslobodené predmety dovážané k vedeckým účelom vo výskumných ústavoch, ak sa nevyrábajú v tuzemsku.

(2) Colnici sa musí predložiť vyhlásenie výskumného ústavu, že dovážané predmety sa nevyrábajú v tuzemsku a že sa použijú na vedecké účely.

§ 68
Predmety určené pre vyučovacie účely

(1) Od cla sú oslobodené predmety dovážané pre školy a iné učilištia na vyučovacie účely, ak sa nevyrábajú v tuzemsku.

(2) Colnici sa musí predložiť vyhlásenie školy (iného učilišťa), že dovážané predmety sa nevyrábajú v tuzemsku a že sa budú používať pre vyučovacie účely.

§ 69
Predmety určené pre vyšetrovacie a liečebné účely

(1) Od cla sú oslobodené predmety dovážané pre nemocnice a iné verejné zdravotné zariadenia pre vyšetrovacie a liečebné účely, ak sa nevyrábajú v tuzemsku.

(2) Colnici sa musí predložiť vyhlásenie nemocnice (alebo iných zdravotných zariadení), že dovážané predmety sa nevyrábajú v tuzemsku a že sa budú používať pre účely vyšetrovacie alebo liečebné.

§ 70
Umelecké diela československých umelcov

Od cla sú oslobodené umelecké diela vytvorené umelcami, ktorí sú československými občanmi, za ich prechodného pobytu v cudzine a nimi dovážané. Colnici sa musí predložiť osvedčenie československého zastupiteľského úradu, že dielo bolo vytvorené umelcom za jeho prechodného pobytu v cudzine.

§ 71
Veci v pohraničnom styku

(1) Od cla sú oslobodené zobraná úroda a iný úžitok z pohraničných hospodárstiev, úžitok a prichované mláďatá domácich zvierat na týchto hospodárstvach, úlovok rybárov v pohraničných vodách, ako i predmety dennej potreby pohraničných obyvateľov v pohraničnom styku.

(2) Pohraničným hospodárstvom sa rozumie hospodárstvo, ktorého časť leží v blízkosti hraníc v tuzemsku a časť v blízkosti hraníc v susednom štáte.

§ 72
Rakvy a popolnice

(1) Colnica prepustí bez cla rakvy s telesnými pozostatkami po predložení sprievodného listu pre prepravu ľudských mŕtvol, vydaného československými zastupiteľskými úradmi. Tieto úrady oznámia vydanie sprievodného listu vstupnej colnici; colnica upovedomí kompetentný výkonný orgán okresného národného výboru, do ktorého obvodu sa má rakva s telesnými pozostatkami prepraviť, že bola podrobená colnému konaniu.

(2) Od cla sú oslobodené aj popolnice s telesnými pozostatkami, rakvy a popolnice zasielané na prevoz telesných pozostatkov, ako aj kvetinové ozdoby a ozdobné predmety zasielané pri príležitosti pohrebu alebo zasielané na hroby.

§ 73
Nepredajné a iné obchodné vzorky tovaru

(1) Od cla sú oslobodené nepredajné obchodné vzorky tovaru, ktoré nemajú samostatné ceny a nie sú určené pre obchod.

(2) Ak dovezie niekto ako vzorky predmety, ktoré možno použiť tiež inak, môže ich pod colným dohľadom premeniť na nepredajné vzorky.

(3) Predmety, ktoré podnik zahraničného obchodu alebo obchodné zastupiteľstvo cudzieho štátu dováža ako vzorky, sú oslobodené od cla, i keď majú samostatnú cenu, ak nepresahuje ich množstvo mieru obvyklú pre obchodné vzorky.

§ 74
Tlačivá a pomôcky pre dopravné podniky. Rovnošata zamestnancov

Od cla sú oslobodené tlačivá a iné služobné pomôcky pre prevádzku cudzozemských dopravných podnikov a služobná rovnošata pre ich zamestnancov, ako aj tlačivá a iné služobné pomôcky, ktoré zasielajú medzinárodné dopravné organizácie svojim členom v Československu. Podrobnosti určujú colné poriadky.

§ 75
Pohonné látky a iné pomôcky na prevádzku dopravných prostriedkov

(1) Pohonné a mazacie látky a iné pomôcky nutné na prevádzku dopravného prostriedku a na ňom dovážané sú oslobodené od cla v množstve primeranom spotrebe za cesty.

(2) Rozsah a podrobnejšie podmienky colného oslobodenia určujú colné poriadky (železničný, plavebný, letecký a cestný).

§ 76
Vrátené obaly

Od cla sú oslobodené späť dovážané obaly, v ktorých bol vyvezený tovar, ak majú značku svedčiacu o ich tuzemskom pôvode, alebo ak sa ich tuzemský pôvod inak preukáže.

§ 77
Stavivo a prevádzkové prostriedky pre cudzozemské dopravné podniky

(1) Od cla sú oslobodené stavivo, prevádzkové prostriedky a predmety služobnej potreby pre prípojové a priebežné trate a prípojové stanice cudzozemských železníc, stavivo pre úpravu hraničných riek vykonávanú susedným štátom, zariadenia a prevádzkové prostriedky pre cudzozemských prevádzateľov leteckej a cestnej dopravy a pre cudzozemské colné, pasové a iné orgány umiestené podľa medzinárodnej zmluvy na československom štátnom území.

(2) Dopravné podniky alebo kompetentné úrady sú povinné predložiť colnici osvedčenie, že dovážané predmety sú určené na tieto účely.

§ 78
Predmety prepustené bez colnej prehliadky

Od cla sú ďalej oslobodené všetky predmety, ktoré boli prepustené bez colnej prehliadky (§ 23).

Spoločné ustanovenia o colnom oslobodení

§ 79

Ustanovenia tohto nariadenia o colnej kontrole a colnej náhrade platia tiež o tovare podmienečne oslobodenom od cla; colná náhrada môže sa však vyrubiť len do výšky ceny.

§ 80

(1) Nárok na colné oslobodenie musí sa uplatniť pri podaní návrhu na colné prejednanie dovážaného predmetu. Dôvod, o ktorý sa opiera nárok, musí sa preukázať colnici pri podaní návrhu na colné konanie, poprípade v lehote určenej colnicou.

(2) Rozhodovať o colnom oslobodení podľa predchádzajúcich ustanovení prislúcha colniciam.

(3) Colné oslobodenie je viazané na podmienky vzájomnosti. Pokiaľ Ústredná colná správa neustanoví inak, predpokladá sa zachovávanie vzájomnosti v styku so všetkými štátmi.

(4) Ak neposkytuje niektorý štát colné oslobodenie v tom istom rozsahu, môže Ústredná colná správa pre dovoz z tohto štátu colné oslobodenie obmedziť alebo odoprieť.

III. Spätný dovoz a spätný vývoz tovaru

§ 81

(1) Ak sa tovar doviezol späť z cudziny v nezmenenom stave do troch rokov od jeho vývozu, pretože preukázateľne sa obchod neuskutočnil alebo pretože preukázateľne tovar bol vrátený ako nevyhovujúci, upustí colnica od vybrania dovozného cla a vývozné clo vráti.

(2) Ak bol tovar dovezený z cudziny vyvezený v nezmenenom stave do jedného roku od jeho dovozu, pretože preukázateľne obchod sa neuskutočnil alebo pretože preukázateľne sa tovar vrátil ako nevyhovujúci, vráti colnica vybrané dovozné clo a upustí od vybrania vývozného cla.

IV. Colná pohľadávka, colný dlh

§ 82

Nárok štátu na clo (colná pohľadávka) a tomu zodpovedajúca povinnosť zaplatiť clo (colný dlh) vznikajú:

a) pri dovoze prejednaním tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, do voľného obehu v tuzemsku,

b) pri vývoze prejednaním tovaru, ktorý podlieha vývoznému clu, do voľného obehu v cudzine.

Zročnosť colnej pohľadávky

§ 83

Colná pohľadávka je zročná ihneď po prejednaní tovaru. Ak však bol tovar prejednaný podmienečne bez cla alebo za znížené clo, sú clo, poprípade rozdiel medzi plným a zníženým clom zročné, len čo bolo zmarené splnenie podmienky určenej pri colnom prejednaní tovaru.

§ 84

(1) Colný dlh sa platí v hotovosti v československých peniazoch. Minister zahraničného obchodu môže po dohode s ministrom financií určiť, že sa colný dlh môže platiť tiež v niektorej cudzej mene.

(2) Colná správa prijíma platby na colné pohľadávky i pred ich zročnosťou.

(3) Colnice môžu povoliť odklad platby colného dlhu, ktorý neprevyšuje 20 000 Kčs a je zabezpečený, a to najdlhšie na čas jedného roku. Organizáciám štátneho socialistického sektora môžu colnice povoliť odklad platby colného dlhu bez zabezpečenia najdlhšie na čas troch mesiacov. Vo všetkých ostatných prípadoch povoľuje odklad platby Ústredná colná správa.

(4) Z colného dlhu sa platia úroky vo výške 2 1/2 % v týchto prípadoch:

a) po čas odkladu platby, alebo ak bol dlh zaplatený pred uplynutím tohto času, do dňa jeho zaplatenia,

b) ak bol tovar prepustený do voľného obehu v tuzemsku zo záznamového obehu v tuzemsku, a to za čas odo dňa prejednania do záznamového obehu v tuzemsku do dňa zaplatenia dlhu,

c) ak bol tovar prepustený do voľného obehu v cudzine zo záznamového obehu v cudzine, a to za čas odo dňa prejednania do záznamového obehu v cudzine do dňa zaplatenia dlhu,

d) ak sa stal podmienený colný dlh zročným, a to odo dňa jeho vzniku do dňa zaplatenia.

(5) Podniky zahraničného obchodu a podniky verejnej dopravy nie sú povinné platiť úroky podľa odseku 4 písm. a).

(6) Ak nezaplatí colný dlžník colný dlh v deň zročnosti alebo v posledný deň odkladu platby, je povinný platiť úroky z meškania vo výške 3 1/2 %, a to za dobu od prvého nasledujúceho pracovného dňa až do dňa zaplatenia.

(7) Sadzbu úrokov a úrokov z meškania môže minister zahraničného obchodu po dohode s ministrom financií meniť vyhláškou v úradnom liste.

(8) Preplatok na cle sa nevráti, ak nie je aspoň dve Kčs.

§ 85

(1) Rozhodnutie o prejednaní tovaru do voľného obehu musí obsahovať tiež výrok o tom, či tovar podlieha clu, a o výške cla; colnica môže však oznámiť výšku cla dodatočne, ak je colným záujemcom organizácia štátneho socialistického sektora a ak s tým súhlasí colný účastník.

(2) Ak sa prejednáva tovar podmienečne bez cla alebo za znížené clo, vyrubí sa clo alebo rozdiel medzi plný a zníženým clom až po zmarení splnenia určenej podmienky (§ 83 druhá veta).

(3) Podmienečne bez cla prejednáva sa tovar oslobodený od cla podmienečne. Ktorý iný tovar sa podmienečne prejednáva bez cla, ako i ktorý tovar sa podmienečne prejednáva za znížené clo, určuje colný sadzobník.

(4) Clo z tovaru toho istého sadzobného čísla (položky) sa nevyrubí, ak nerobí viac než jednu Kčs.

(5) Nedoplatok na cle sa nevyrubí, ak nerobí aspoň päť Kčs.

Vyrubenie cla

§ 86

(1) Clo sa vyrubí podľa tovaru a podľa predpisov platných vo chvíli podania návrhu na prejednanie tovaru do voľného obehu. Ak sa prejedná do voľného obehu v tuzemsku tovar zo záznamového obehu v tuzemsku, alebo ak sa prejedná do voľného obehu v cudzine tovar zo záznamového obehu v cudzine, vyrubí sa clo podľa stavu tovaru a podľa predpisov platných vo chvíli, keď bol podaný návrh na prejednanie do záznamového obehu.

(2) Tovar sa zaradí podľa colného sadzobníka alebo vysvetliviek k nemu. Ak nie je tovar menovaný v týchto predpisoch a ak neobsahujú tieto predpisy smernice pre jeho zaradenie, zaradí sa ako tovar, ktorému sa najviacej podobá povahou, spôsobom výroby alebo účelom, pre ktorý sa má použiť.

(3) Na návrh colného účastníka sa zaradia osobitne časti tovaru, ktoré patria do rôznych čísiel (položiek) colného sadzobníka a ktoré sú voľne spojené alebo tak rozložené, že sa pri zostavení v celok len voľne spojujú (napr. fotograficky prístroj v koženom puzdre, sklenené fľaše s kaučukovou zátkou, detské hodinky spojené karabinkou s retiazkou). Ak nie je mechanická zmes zaradená colným sadzobníkom alebo vysvetlivkami do určitého sadzobného čísla, vyclie sa podľa sadzobného čísla, do ktorého patrí tovar, ktorého váha v zmesi prevláda.

(4) Meradlo, podľa ktorého sa clo vyrubuje, je pre každý druh tovaru určené colným sadzobníkom (cena, váha, kus a pod.).

§ 87

(1) Ak sa vyrubuje clo podľa ceny tovaru, je základom skutočná cena tovaru zväčšená o všetky výdavky spojené s nadobudnutím tovaru a s jeho prepravou na hranice Československej republiky (poistenie, výdavky za obal, komisiu a pod.). Nezapočítavajú sa však vnútorné dane postihujúce tento tovar v krajine pôvodu alebo vývozu, od ktorých bol tovar dovážaný oslobodený, alebo ktoré boli alebo budú vývozcovi vrátené. Cena obalu sa nezapočítava do základu, ak sa prejednáva obal oddelene od tovaru a ak je účtovaný osobitne. Skutočná cena tovaru je cena, za ktorú bol tovar v krajine pôvodu alebo v krajine vývozu za normálnych obchodných okolností kúpený.

(2) Colný účastník je povinný cenu tovaru (výdavky) preukázať účtami, nákladnými listami alebo inými dokladmi. Cenu tovaru (výdavky) musí prepočítať na československé peniaze podľa stredného kurzu uvedeného v kurzovom lístku Štátnej banky Československej.

(3) Ak nepreukáže colný účastník cenu tovaru, určí colnica jeho cenu sama, a to podľa svojich skúseností alebo na náklad colného účastníka podľa posudku znalca. To platí obdobne o určení výšky výdavkov spojených s nadobudnutím tovaru a s jeho prepravou na hranice. Ak robí clo vyrubené podľa ceny takto určenej viacej než 1 000.- Kčs a ak bolo colné konanie nesplnením preukaznej povinnosti colného účastníka zdržané, môže colnica predpísať prirážku až do výšky 10 % z vyrubeného cla.

§ 88

(1) Ak sa vyrubuje clo sadzbou určenou podľa váhy, berie sa za základ váha hrubá, čistá alebo vlastná.

(2) Hrubá váha je váha tovaru zabaleného, t. j. váha tovaru s obalom nutným pre jeho prepravu (prepravné obaly) a so všetkými ostatnými obalmi (vnútorné obaly).

(3) Čistá váha je váha tovaru bez prepravného obalu.

(4) Vlastná váha je váha tovaru bez akéhokoľvek obalu.

(5) Podľa ktorej váhy sa clo vypočítava, určuje pri jednotlivých sadzbách colný sadzobník. Ak nie je pri colných sadzbách nič výslovne ustanovené, vypočítava sa clo z čistej váhy s týmito výnimkami:

a) z hrubej váhy sa clo vyrubuje z tovaru, na ktorý je určená všeobecná colná sadzba najviacej Kčs 10.- za 100 kg alebo zmluvná sadzba najviacej Kčs 7,20 za 100 kg,

b) z vlastnej váhy sa vyclieva tovar dovážaný bez obalu (alla rinfusa), ak nejde o kvapaliny a plyny dovážané vo vozidlách alebo plavidlách zvlášť pre ich prepravu upravených (odsek 8).

(6) Váha prepravného tovaru je tarou.

(7) Ak je tovar uložený v niekoľkých prepravných obaloch, je tarou váha všetkých prepravných obalov, ak neustanovuje tarový sadzobník inak.

(8) Váha bezprostredných obalov kvapalín a plynov patrí k čistej váhe tovaru, a to i vtedy, ak sa prejednáva obal oddelene podľa svojej povahy. Ak sa dovážajú kvapaliny a plyny vo vozidlách alebo plavidlách zvlášť na ich prepravu upravených (cisternách, tankových lodiach a pod.), pripočíta sa k vlastnej váhe kvapaliny a plynov 18 % ako prirážka za taru, ak neustanovuje tarový sadzobník inak.

(9) Ak je v jednom nákladovom kuse dovážaný tovar, ktorý sa má vyclieť podľa hrubej váhy zároveň s tovarom vyclievaným podľa iných meradiel (z ceny, z čistej váhy, za kus a pod,), pripočíta sa k jeho váhe iba pomerná časť tary.

(10) Pokiaľ ide o ostatný tovar, patrí k čistej váhe tovaru, s výnimkou váhy prepravných obalov, váha všetkých obalov. Je to váha obalov, podložiek z papiera alebo lepenky, vložiek, cievok a pod., ktoré priamo chránia tovar alebo ktoré sa spravidla odovzdávajú v maloobchode kupcovi s tovarom.

(11) Váha sa zisťuje vážením. Od zistenia čistej váhy možno výnimočne upustiť, ak by bolo zistenie čistej váhy týmto spôsobom nie ľahké a ak je čistá váha preukázaná dokladmi a ak niet pochybnosti o jej správnosti. V ostatných celkom výnimočných prípadoch možno zistiť čistú váhu tovaru tarovou zrážkou, určenou pre jednotlivé druhy tovaru v tarovom sadzobníku, ktorý vydá minister zahraničného obchodu.

(12) Ústredná colná správa môže povoliť iný spôsob zisťovania váhy.

§ 89

(1) Ak nie je výška tary pre obaly, v ktorých sa tovar dováža, určená v tarovom sadzobníku, platia tieto tarové sadzby: pre vrecia 2 %, pre rohože 3 %, pre balíkové obaly 4 %, pre drevené kotúče 15 %, pre sudy ľahkej stavby zo železného plechu (drums) 25 %, pre ostatné železné sudy 35 %.

(2) Tieto sadzby platia aj pri dovoze kvapalín a plynov, ktoré sú uložené nie len v obaloch patriacich k čistej váhe tovaru, ale nadto ešte v prepravných obaloch.

(3) Obaly, v ktorých sa dováža tovar, sú bez cla, ak nepatria k čistej alebo hrubej váhe tovaru, s ktorým sa vyclievajú colnou sadzbou určenou na tovar. Obaly dovezené zvlášť sú tovarom, ktorý sa vyclieva podľa svojej povahy, ak nejde o vrátené obaly z vývozných zásielok.

(4) Ak sa prebalí tovar, z ktorého sa vyrubuje clo podľa hrubej váhy, pred colným prejednaním do iných obalov, zistí sa váha pôvodného obalu, ktorá sa rozdelí pomerne podľa vlastnej váhy prebaleného tovaru. Zistená čistá váha tovaru a pomerná časť váhy pôvodného obalu budú potom základom pre vyrubenie cla. Pôvodné obaly sa prepustia bez cla, ak nemajú povahu obalov uvedených v odseku 6.

(5) Za obaly sa považujú všetky baliace prostriedky, vložky, cievky a pod., ktoré chránia tovar pri jeho preprave alebo uložení pred poškodením.

(6) Obaly sa vyclievajú samostatne podľa svojej povahy, ak sa v nich bude dovážať len malé množstvo tovaru, takže je odôvodnená domnienka, že predmetom dovozu nie je tovar, ale obal. To tak bude najmä, ak má dovážaný tovar menšiu cenu než obal, alebo ak je dovážaný obal naplnený len čiastočne, alebo ak je tovar dovážaný v obaloch, ktoré sa pri dovoze tohto tovaru obvykle nepoužívajú.

(7) Slama, papier, tkaniny, dosky, pokrývky a pod., ktoré pokrývajú podlahy alebo steny vozidiel, prikrývajú tovar, oddeľujú rôzne časti nákladu a pod., sa nepovažujú za obaly a prepustia sa do voľného obehu bez cla.

§ 90

Minister zahraničného obchodu môže po dohode s ministrom financií povoliť pre podniky zahraničného obchodu odchýlny spôsob vyrubovania cla a platenia colného dlhu.

§ 91
Právne záväzný výklad

(1) Právne záväzný výklad o sadzobnej príslušnosti tovaru a o výške tary vydáva Ústredná colná správa na písomný dotaz; k dotazu treba pripojiť potrebné vzorky, alebo ak to nie je vzhľadom na povahu tovaru možné, vyobrazenie a technický opis.

(2) Každý dotaz sa môže týkať len jedného druhu tovaru. V dotaze treba uviesť všetky údaje, ktoré môžu mať vplyv na sadzobné zaradenie tovaru alebo na výšku tary, najmä tedy údaje o zložení, spôsobe výroby, spôsobe a účelu upotrebenia a o pôvode tovaru. Dotazovateľ musí ďalej oznámiť, ktoré colnice majú byť o výklade upovedomené; ak bol tovar už vyclený, oznámi, na ktorej colnici a do ktorého sadzobného čísla tovar bol zaradený alebo aká tara bola priznaná. Ak nie je dotaz úplný a ak nebude v určenej lehote na vyzvanie doplnený, Ústredná colná správa odmietne výklad vydať.

(3) Ústredná colná správa si môže vyžiadať znalecký posudok na náklady dotazovateľa, ak uzná, že je to pre správne posúdenie veci potrebné.

(4) Výklad viaže colnice, ktoré o ňom boli upovedomené, dokiaľ nebude nahradený iným výkladom alebo rozhodnutím, alebo dokiaľ sa nestane bezpredmetným zmenou colného sadzobníka, vysvetliviek k nemu alebo tarového sadzobníka.

§ 92
Colný dlžník

Colným dlžníkom je colný záujemca, pre ktorého bol tovar prejednaný do voľného obehu, alebo ten, kto prevzal colný dlh.

§ 93
Zodpovednosť a ručenie za zaplatenie cla

(1) Pre colnú pohľadávku s príslušenstvom (s úrokmi a s úrokmi z meškania) viazne na tovare zákonné záložné právo, dokiaľ colná správa alebo colný účastník alebo colný dlžník má tovar u seba.

(2) Za colný dlh s príslušenstvom zodpovedá colný účastník a za colný dlh s príslušenstvom ručí rovnako ako colný dlžník ten, kto sa za colný dlh zaručil.

(3) Colný účastník zodpovedá za colný dlh s príslušenstvom, dokiaľ neodovzdá colnému záujemcovi, uvedenému v návrhu na colné konanie doklad o vykonanom colnom konaní a dokiaľ nevydá colnému záujemcovi tovar v tých prípadoch, v ktorých vydanie tovaru prichádza do úvahy.

§ 94
Zánik colného dlhu

Colný dlh zaniká:

a) zaplatením,

b) uplynutím času,

c) odpustením.

§ 95
Uplynutie času

Právo štátu dodatočne vyrubiť clo zaniká uplynutím 6 mesiacov po zročnosti colnej pohľadávky. To platí obdobne o práve colnej správy opraviť nesprávne vyrubenie cla.

Vymáhanie

§ 96

(1) Právo štátu vymáhať colnú pohľadávku sa premlčuje do roka po jej zročnosti. Opatrenie smerujúce k vymáhaniu colnej pohľadávky má za následok plynutie novej premlčacej doby, len čo sa oznámilo osobe povinnej pre platenie.

(2) Colná pohľadávka sa môže vymáhať na colnom dlžníkovi alebo na tom, kto sa zaručil za zaplatenie colného dlhu.

§ 97

Colné pohľadávky vymáha kompetentný výkonný orgán okresného národného výboru, a to na základe písomného rozhodnutia, ktorým bola colná pohľadávka vyrubená a na ktorom je doložka colnice o jeho vykonateľnosti. Inak platia o vymáhaní colných pohľadávok obdobne predpisy o vymáhaní daní.

§ 98
Odpustenie

(1) Ak by vybranie cla viedlo k tvrdostiam, môže sa colný dlh celkom alebo sčasti odpustiť (clo vrátiť). O odpustení colného dlhu (vrátení cla) rozhoduje colnica, ak nerobí viac než 3 000 Kčs, v ostatných prípadoch Ústredná colná správa.

(2) Ak sa skazil alebo úplne zničil tovar prepravovaný podnikom verejnej dopravy, ktorý už bol prepustený do voľného obehu, avšak nebol týmto podnikom príjemcovi ešte dodaný, colnica colný dlh odpustí (clo vráti).

§ 99
Premlčanie nároku na vrátenie cla

Nárok na vrátenie cla colnou správou sa premlčuje do roka po vzniku. Uplatnenie nároku voči colnej správe má za následok plynutie novej premlčacej doby.

PIATA ČASŤ

§ 100
Náhradná dávka za daň z obratu

V ktorých prípadoch, z akého základu a v akej výške sa vyberá z tovaru dovážaného z cudziny bez prostredníctva podnikov zahraničného obchodu namiesto dane z obratu náhradná dávka, určujú osobitné predpisy.

ŠIESTA ČASŤ
Konanie pred orgánmi colnej správy

§ 101

O konaní pred orgánmi colnej správy platia obdobne, pokiaľ toto nariadenie alebo iné predpisy vydané podľa colného zákona neustanovujú inak, predpisy o konaní vo veciach daňových.

§ 102

(1) Colnica rozhoduje spravidla písomne. Ak rozhodne ústne, upozorní účastníka konania, že môže žiadať do 15 dní o písomné rozhodnutie; ak požiada účastník oň, musí sa mu doručiť.

(2) Colnica musí svoje rozhodnutie, pokiaľ nejde o rozhodnutie podľa voľnej úvahy, odôvodniť; k rozhodnutiu musí pripojiť poučenie o opravnom prostriedku.

(3) Proti písomnému rozhodnutiu colnice môže podať odvolanie každý, kto sa domnieva, že bol na svojich právach priamo dotknutý, a to do 30 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie doručilo účastníkovi konania. Ak pripadne posledný deň odvolacej lehoty na nedeľu alebo na iný deň pracovného pokoja, končí sa odvolacia lehota nasledovným pracovným dňom. Dni poštovej dopravy sa nepočítajú do lehoty, ak sa odvolanie podalo doporučene.

(4) Odvolanie sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice na colnici, ktorá rozhodla. Odvolanie nie je podané opozdene, ak sa podalo po uplynutí určenej lehoty (ods. 3) len preto, že poučenie bolo nesprávne alebo neúplné, alebo ak sa podalo v lehote na nekompetentnom orgáne.

(5) Odvolanie nemá odkladný účinok. Colnica, proti rozhodnutiu ktorej sa podalo odvolanie, môže povoliť odkladný účinok, ak tomu nebráni všeobecný záujem a ak sa nesťaží tým výkon rozhodnutia.

(6) Ak uzná colnica, proti rozhodnutiu ktorej odvolanie smeruje, že je zrejme dôvodné, sama mu vyhovie. Inak rozhodne o odvolaní s konečnou platnosťou Ústredná colná správa. Pritom môže zmeniť alebo nahradiť ako výrok, tak aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

(7) Ústredná colná správa a colnica môžu vyzvať odvolateľa, aby odvolanie doplnil alebo doložil ďalšími dôkazmi. Ak nevyhovie tomu odvolateľ v určenej lehote, môže úrad rozhodujúci o odvolaní vykonať dôkazy sám; rozhodne podľa výsledkov, ktoré má po ruke.

§ 103

(1) Proti rozhodnutiu Ústrednej colnej správy v prípadoch, v ktorých rozhodla ako prvá stolica, môže sa podať rozklad a to do 30 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie doručilo účastníkovi konania.

(2) Inak sa na konanie v prípadoch uvedených v odseku 1 použijú primerane ustanovenia § 102 ods. 1, 2, 6 a 7.

§ 104

(1) Podrobnejšie predpisy o colnom konaní pre jednotlivé druhy tovaru obsahujú colné poriadky železničný, plavebný, letecký, cestný a poštový, ktoré tiež určujú odchylky nutné s ohľadom na spôsob prepravy.

(2) Colné poriadky vydá minister zahraničného obchodu po dohode so zúčastnenými členmi vlády a vyhlási ich v úradnom liste.

§ 105
Medzinárodné zmluvy

Ak obsahujú medzinárodné zmluvy ustanovenia odchylné, platia tieto ustanovenia zmluvné.

SIEDMA ČASŤ
Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 106

(1) Colný zákon č. 36/1953 Zb. nadobúda účinnosť 1. augustom 1954.

(2) Colnoprávne pomery vzniknuté pred začiatkom účinnosti tohto nariadenia sa spravujú colným zákonom č. 114/1927 Zb. a predpismi podľa neho vydanými.

(3) Colný sadzobník upravený vládnym nariadením zo dňa 14. marca 1947 č. 32 Zb. zostáva v platnosti až do vydania nového colného sadzobníka. Obdobne zostávajú v platnosti vysvetlivky k colnému sadzobníku a ostatné vykonávacie predpisy k nemu.

(4) O sťažnostiach proti rozhodnutiam urobeným za platnosti doterajších predpisov sa bude rozhodovať podľa colného zákona č. 114/1927 Zb. a predpisov podľa neho vydaných.

§ 107

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augustom 1954.

Dr. Dolanský v. r.

Dvořák v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.